

і т. п. в більшій мірі сприяють удосконаленню механізмів, які лежать в основі виконання рухів, ніж якісь надумані вправи.

Наявність переконливих аргументів і фактів які свідчать про значні переваги підходу, заснованого на використанні складно-координаційних видів діяльності, ставить питання про необхідність розгляду його, як основного в справі формування і вдосконалення здібностей для точного управління рухами дітей молодшого шкільного віку.

ПІДГОТОВКА СПЕЦІАЛІСТІВ З РЕАБІЛІТАЦІЇ ІНВАЛІДІВ МЕТОДАМИ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ І СПОРТУ В ІНСТИТУТІ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ

*Г. Б. САФРОНОВА, Є. Н. ПРИСТУПА, А. В. МАЛЬОВАНИЙ, М. С. ГЕРЦИК, І. Б. ГРИБОВСЬКА, О. Б. ДУЛІБА, Н. Б. МАЛАХОВСЬКА
Львівський інститут фізичної культури, Львівський медичний інститут.*

За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я, «кожний десятий мешканець землі є інвалідом; щорічно 20 млн. чоловік отримують пошкодження; щорічно 10 млн. чоловік отримують поранення в результаті транспортних пригод». Тільки на Львівщині нараховується 280 тис. інвалідів.

Багаторічна практика роботи з інвалідами показує, що найбільш ефективним методом реабілітації даного контингенту є реабілітація засобами фізичної культури і спорту. Систематичні заняття не тільки підвищують адаптацію інвалідів до життєвих умов, але й розширюють їх функціональні можливості, допомагаючи оздоровленню організму.

Однак проблема фізичної і психологічної реабілітації інвалідів пов'язана з наявністю кваліфікованих кадрів педагогів-тренерів, які розуміють основні медико-біологічні механізми інвалідизуючої патології, які знають сутність впливу фізичних і спортивних вправ, їх обсяг, інтенсивність, умови використання.

У зв'язку з великою складністю завдань, які стоять перед спеціалістами, у Львівському інституті фізичної культури організований експериментальний курс, який включає медико-біологічні і організаційно-методичні основи інвалідного спорту. В робочій програмі курсу передбачені всі види занять: лекції, лабораторні, методичні, самостійні заняття, курсові і дипломні роботи, — готується аспірантський курс. Передбачається провести учбову студентську конференцію з тем курсових і ди-

пломних робіт, взяти участь у підсумкових наукових конференціях студентів.

У лекціях висвітлюються питання стану проблеми інваспорту: організація, підсумки і значення, участь у змаганнях різного рангу. Класифікація інвалідності включає узагальнені групи ноозологій (руховий апарат, зорова, слухова сенсорні системи, ДЦП, інваліди після перенесених захворювань і операцій, після отруень, у тому числі радіаційних пошкоджень).

Викладення ноозологічних груп ґрунтується на даних з анатомії, фізіології, біохімії, загальної патології, які вивчалися студентами на молодших курсах; вказуються ланки патології, які призводять до інвалідності; вказується степінь незворотності патології, компенсаторні процеси, які обмежують степінь інвалідації, втрачені функції і функції, які можуть бути основою впливу фізичних вправ. Висвітлюється методика і організація спортивних занять з інвалідами різних груп. Кожна тема лекції є основою для теми курсової роботи. В дипломних роботах передбачається проведення педагогічного експерименту, наприклад у темі «Роль гімнастичних вправ в активізації рухової і серцево-судинної систем глухих дітей 6 — 11 років», протягом навчального року будуть вивчатися показники систем глухих дітей, які цілеспрямовано займаються аеробними вправами з елементами художньої гімнастики. У глухих дітей буде вивчатися вплив сигмуляції вестибулярної сенсорної системи, як тестовими вправами на вестибулярні, так і фізичними вправами на слухові порогові і інші показники слухової сенсорної системи.

У Львівському медичному інституті протягом 5 років працює секція інвалідів-стрілків з луку, в яких вивчається стан рухової сенсорної системи, психофізіологічних функцій (швидкість і точність переробки зорової і слухової інформації та ін.), поставлене завдання щодо розробки спеціальних гімнастичних комплексів, які підвищують ефективність спортивної діяльності, особливо в умовах підготовки до міжнародних змагань.

Експериментальний курс із спеціалізації буде завершений заліками та екзаменом з основних питань курсу, з вирішенням ситуаційних завдань з організації фізкультурних і спортивних заходів, готуються методичні розробки, тексти лекцій, що буде основою посібника з даного предмета.